

И на Враца сѣдяхъ колко десять дни мирно. После приидоша у Враца десять байраци¹⁾ арнаути. И като не имаше праздни хижи за конаци, наполниха епископиата колко петнадесать души да сѣдятъ тамо и азъ да ги храня, а удая²⁾ имаше токмо една. Имаше и друга, ала я бѣха разсипали турци. Време зимное, студъ голямъ, почто испервень не било епископиа, ами било метохъ церковний за калугери да падать³⁾ тамо. Ала докле найду време да побѣгна отъ нихъ, колико лъжи не положихме⁴⁾!

Ами у коя хижа да поида, като са все исполнени сась турци? Побѣгнахъ при Татаръ-агаси⁵⁾ азъ сась зеленъ калпакъ. Питать мя: „Що си ти за человекъ?“ Да реку; владика есмь, не дава ми рука; ами рекохъ: „Докторъ есмь“. И они мя питаха за лякови, и мене какво би возможно, дадохъ имъ отвѣтъ. Послѣ, като би вечеръ, поидохъ у одного христианина, и прие ма при своя челядь, почто не имаше другая хижа праздна нигде. А слугите мои вонъ гледахъ, како хочуть да измруть отъ студъ.

Искамъ да изляза отъ Враца навонъ, ала пашовии арнаути пазять капиите⁶⁾, питать, кой отходи и кой доходи. Ами какво да сторя? Пратихъ напредъ тварнику⁷⁾ сась двоица турци тамошни, и азъ завихъ главу мою сась шаль (чалма) и узехъ въ руку камчикъ⁸⁾ и подбрахъ напредъ сиизину⁹⁾ и като пашовъ татаринъ¹⁰⁾ борзо излязохъ изъ капиата, и не познахъ ме, коковъ человекъ есмь! И поидохъ пакъ на Черепишь монастырь. А на епископиата удержаха они арнаути все постеля и сadini и жито и ичимикъ и вино; и все изядоша и продадоша.

И на тоя монастырь не можихме да сѣдимъ. Востаняхъ да поида на други, що е по-далечь отъ Враца. Поидохме вечеръ късно на едно село, а то ся разбѣгало: не има ни единъ человекъ, не има хлѣбъ, не има дрѣва. А студъ лють, ноцъ долга по декемврия мѣсеца. Хочехме отъ студъ да измремъ! На утре востаняхме рано. Путь не има: снѣгъ глубокъ. Четири часа мѣсто, едвамъ за два дни поидохме на

¹⁾ Дружина войска, събрана подъ едно знаме — единъ байракъ. Десетъ байрака — десетъ дружини. ²⁾ Стая. ³⁾ Пребивавать. ⁴⁾ Не употребихме. ⁵⁾ Началникъ на куриеритѣ. ⁶⁾ Вратитѣ. ⁷⁾ Коня съ товара. ⁸⁾ Бичъ. ⁹⁾ Коняра. ¹⁰⁾ Скороходецъ.